

Waffles

Gerrit Brand

Gerrit Brand (Zwolle, născut în 31 ianuarie 1956) este un scriitor și întreprinzător particular olandez. Locuiește la Groningen. În romanul său de debut, "În vrilă", apărut în 2007, acțiunea se petrece în perioada interbelică. Cartea oferă printre altele o imagine a evoluției fenomenului Orientul-Mijlociu, așa cum îl cunoaștem noi astăzi. Cel de-al doilea roman al său, în curs de traducere în română, este o satiră la adresa lumii afacerilor confruntate cu actuala criză economică.

Brand a studiat între 1974 și 1981 limba și literatura neerlandeză la Universitatea din Groningen și și-a încheiat studiile cu o serie cercetări lingvistice efectuate în Curaçao.

Era uimitor, cât poate rezista un om cu datorii. Proprietarul localului magazinului voia chiria, Tadema nu avea cu ce să plătească. Whisky Brouwer îi explica:

"Rezistă cât poți, că nu poate să te scoată-așa, cu una, cu două. Ți scriu eu, uite, acumai scriu."

și avocatul scrisse proprietarului, scrisse și la bănci (cu băncile avu o corespondență "întinsă"), scrisse tuturor furnizorilor de servicii, precum și la stația de benzină, unde Tadema se bucurase de încrederea angajaților și plecase fără să plătească. "Sa-tepte", gândea Tadema, "nu mai plătesc nimic. Dacă mă bagă în faliment, nu-mi mai iau niciun sfaș."

Era deja pe la mijlocul lui februarie, vremea era urâtă: zăpadă care se topea imediat și polei dimineața. Tadema se așezase, cu un pahar de bere în față, să se uite la un talkshow. Era nervos. Veșnic aceleași mutre la televizor. Era aproape miezul nopții, mai trecuse o zi, era vremea să iasă la plimbare cu câinele.

Trase ușa după ei, inspiră adânc aerul rece de afară și își ridică gulerul de la canadiană. Waffles începu îndată să adulmece. Pe cât era de frumos și de cuminte în casa stăpânului lui, pe atât era în stare să se repeadă la toate murdăriile de cum ieșea pe ușa. Un câțel care literalmente își bagă nasul peste tot. Mai ales în tufișuri, copaci și porțuni de zid care-au fost udate bine de alți câini: nici vorbă să se scârbească de ceva. Ca să nu mai vorbim de câte-o îmbucătura zdravănă din excrementele vreunui semen. Un câine se maturizează într-un an cât un om în cinci ani, aproximativ. Sau în apte? Ce mai conta, și el și Waffles erau acum bărbăți de vârstă mijlocie. Waffles era vioi. Repede se pune pe sărit și pe șopăit. Picioarele lui Tadema erau cam șepene la mers, dar Tadema se simțea încă tânăr, cel puțin ca spirit. Și aducea bine aminte cum îl cumpărase pe Waffles, în urmă cu zece ani. Se plimba cu mașina lui roșie sport, era undeva la țară. Era primăvară, era zăpușeală și mirosea a floare de copac. Lălelele pe câmpuri erau în floare. Era o splendoare, câmpia toată. Din când în când se hotăra să-o țină în aceeași viteză, ceea ce făcea motorul să "chiuie", pentru ca apoi, în momentul culminant, chiuitul acela să se oprească, numărul turărilor să scadă și sunetul motorului să se fortifice din nou. Vremuri bune... Pe marginea drumului era o tăblișă: vând câței rasa bichon maltez. O săgeată indica "drept înainte", o potecușă "erpuind printre pajii". De ce? Nu reușise niciodată să-și explice după aceea (doar viața e alcătuită din coincidențe). Și trase piciorul de pe pedală, frâna puțin și o luă pe potecușă îngustă. Auzea bine broaște orăcâind. De-o parte și de alta a potecii erau bălți. Porțuniile verzi de-a stânga și de-a dreapta drumului nu erau cosite, iarba era înaltă, creșteau fel de fel de flori. Nu recunosc, după nume, decât coada-oricelului, găbenelele și floarea numită stupitul-cucului. Ajuns la o casă, fu întâmpinat de patru câței mititei cât niște obolănași băgați toți într-o cutie de carton. Oare era bine să-și cumpere un câțel? se îndoi el. "Nu am bani la mine, din păcate", mai spusese. "Dar nu este nicio problemă, la noi puteți plăti cu cardul, îi răspunsese posesoarea coteșului. Nu mai avea scăpare. Fu invitat să aleagă și-și alege câțelul care sări cu cea mai mare forță în sus ca să iasă din

cutie. Acela fu, deci, Waffles. Și-l îndesă sub haina de piele. Căpșorul alb tot ieșea afară. "Da, băiatule", îi zise el pe când goneau cu mașina spre casă, ai avut un pic de noroc. Intri într-o familie civilizată, cu două doamne care-or să aibă grijă de tine." Dar realitatea se dovedi a fi alta. Adèle era încă în pat, așa că fu nevoit să urce, de fapt să băjbăie pe scara spre dormitor. Adèle se uita la "Manhattan" de Woody Allen. Se sperie de moarte; avu impresia că Tadema vrea să se amuze punându-i un oarece sau un obolan pe burtă. "Ce animal scârbos mai e și asta?" Nici nu-și dădu osteneala să se uite bine la el. "Ddaar e... un câine! Un mic cadou pentru tine. Între timp ajunsese și Desiree sus. "Ce scump e, ce fel de câine-i asta?" întrebă, și vru să prindă câțelul. "Nu pune mâna! E murdar. Putel!" îi strigă Adèle.

Desiree își trase mâinile înapoi de parcă ar fi mușcat-o o viperă. "E-un bichon maltez." "Unde l-ai găsit?" "L-am cumpărat undeva la țară." "L-ai cumpărat? Ai mai dat și bani? Il duci imediat înapoi!" "Dragă... nu pot acuma, oamenii ăia se bucură c-au scăpat de el." "Atunci înecă-l..." "Nu", strigă Desiree, "il vreau eu." În tot acel răstimp, câinele se tot chinuise să se ridice în patru lăbușe pe plapuma inegal întinsă, însă pentru că Adèle se tot mișcase, nu reușise. Tadema ridică atent ghemotocul cel alb. Adèle de data asta se dădu jos din pat, și trase un halat pe ea, după care îi smulse lui câțelul din mână. Alergă cu el spre camera de baie. Apoi toată familia, după ea. Dădu drumul la robinet, umplu chiuveta și apoi dădu drumul câinelui în chiuvetă. Pentru o clipă, Tadema crezu că nevasta lui chiar vrea să înecă câinele, dar aceasta scoase din nou animălașul repede din apă și începu să-l spele cu șampon.

Desiree privea cu mare interes. "Vezi ce murdar era?" Adèle îl uscă și îl ridică pe palme. Câinele începu imediat să dărdăie ca un vibrator. "Ai grijă, că-i e frig, ne mai face și-un infarct..." o avertiză Tadema. Speriată, Adèle îl cuprinse în palmele ei, și ca urmare tremurul lui scăzu în intensitate. "Emoțiile... Câțelul ăsta e stresat", trase ea concluzia.

"O să-i zicem Waffles" "De ce?" "După câțelul din Manhattan." E-un nume frumos pentru-un câțel. Când se lăsă seara, Waffles începu să se plimbe prin cameră și toată lumea se mira de cât de "uman" se prezintă. Când îi privea, când se întindea și cășca, sau când dormea pe plectul roșu și sforăia încet.

Era de parcă Waffles ar fi fost înfiat de întreaga familie. Dar fu repede clar că Adèlei nu-i e așa de drag și că Desiree nu are răbdare cu el. Așa că Tadema trebui să aibă grijă de el. Tadema deveni stăpânul lui. Îl învăță să se ceară afară, îl hrăni și nu se mai duse niciodată seara la culcare fără să fi făcut o plimbare cu câinele.

"Acuma-mi ții și mie de urât când sunt singur, da, Waffles?" Tadema avea tendința să-i vorbească lui Waffles, câinelui. O luară pe Rijkstraatweg, înspre nord. Waffles îl trase de curea. Nu era un câine răbdător. Erau în plină circulație. Nu avea voie să depășească 50 km pe oră în zonă, dar la ora aceea fiecare apăsa pe accelerator și-și vedea de drum. De-o parte și de alta a șoselei se aflau case construite în anii '30. Case tip vilă, adăpostind cinci sau șase locuințe dispuse pe două nivele. Sărăcăcios nu arătau, dar nu mai aveau strălucirea de odinioară. Ajunseră la o zebră cu semafoare. Acolo erau magazine, o farmacie, un snack bar. Supermarketul vindea bine, tutungeria și atelierul foto nu vindeau bine. Cine naiba mai fuma, și care-și mai făcea poze paper? În fața farmaciei era înghesuală. Acolo dădeau ziua gratis methadon la junkies. Noaptea începeau deal-urile. Începeau să umble de colo-colo tot felul de indivizi care de care mai jerpelit. Cei mai mulți aveau glugă sau o epcușă, ca să nu li se vadă fața. În fața câte unei clădiri, la intrare, o femeie aproape scheletică pe tocuri înalte arunca în jurul ei priviri goale. Unele mașini plecau, altele veneau: se mai oprea o mașina,

se cobora apoi un gemuleș... Câteodată, femeia se desprindea din umbra casei ca să se aplece deasupra portierei cu gemuleșul lăsat și să stea de vorbă cu șoferul. Dar de obicei nu prea vedeai decât bărbăți stând sprijiniți pe portiere. Exact ce se întâmpla nu aveai cum să vezi, dar era clar că niște bancnote și niște droguri trec de la un posesor la altul. Tadema era obișnuit, așa că se plimba mai departe cu Waffles printre dealerii de ocazie (mereu un pic în gardă: nu se știa niciodată când își ieșea vreunul din matcă). Din zece în zece minute venea câte o mașină de poliție - doar pentru a impresiona, nimic mai mult. Foarte rar era cineva arestat, mai mult pentru a servi ca exemplu. Tadema fredona încet, doar pentru sine, o melodie veche de-a lui Lou Reed. I'm waiting for my man / Twenty-six dollars in my hand / Up to Lexington 125 / feel sick and dirty, more dead than alive / Huh, I'm waiting for my man / First thing you learn is that you always gotta wait. În toți anii aceia nu se schimbă nimic. Principiile fundamentale pe care se sprijină totul în viața asta rămân mereu aceleași. Sex and drugs and rock'n roll. "Ne-o punem și noi o dată?" îi săsăi la ureche o fată cu coșuri pe față îmbrăcată într-un trening. Tadema scutură din cap, puse mâna pe pistol și facu cu ochiul către fată: "Mi-am pus-o deja." Se gândea la Margot, chiar dacă părea că-a fost cu sute de ani în urmă. Sentimentul de satisfacție pe care i-l dăduse acea răzbunare pe Adèle dispăruse și el, de mult. Lupta pentru putere (doar de asta te răzbuni), lupta pentru putere nu se termină niciodată.

Margot nu mai lucra la el. La câteva zile după "accident" (așa-i plăcea lui să numească în gând mica lor partidă de sex), fata își dăduse demisia. Nici măcar nu-i păruse rău, dar fusese surprins să audă motivul. Nu era din cauza prietenului ei, îi explicase fata, ci se temea că nu va mai scăpa de el, de Tadema - situație în care cu siguranță nu își dorea să ajungă. Tadema dăduse din umeri, că până la urmă să se bucure. În sufletul lui și lui îi fusese teamă că nu va mai scăpa de ea.

și totuși, din clipa în care ieșise ea din magazin se simțea și mai singur. De-acum ședea toată ziua la calculator, cu ușa magazinului întredeschisă (ca să audă bine soneria). Îl avea pe Waffles și-și ținea companie. Din fericire.

Traversară, pentru ca după-aceia, pe trotuarul celălalt, să o ia înapoi. Fu chiar tentat să răspundă avansurilor unei curvulișe care nu arăta chiar așa de rău, dar vederea câțelului îl readuse la realitate. Începu să plouă mocănește. Gândul la datorii iarăși nu-i dădea pace. Grijiile pentru bani erau cele mai mari griji pe care le putea avea un om. Se scula și se ducea la culcare cu datoriile lui în minte. Făcea toată ziua tot felul de calcule mentale. Nu putea face altfel, se gândea și-n somn tot la bani și numai la bani. În fața casei vecinului lui, lângă trotuar, era parcat un Jaguar. S-o fi crezând tipul cine știe ce, dar ce-are el acolo, o vechitură. Totuși, ce era mai rău, un Mitsubishi vechi sau un Jaguar vechi? Era un fapt: vecinul lui o ducea mai bine decât el.

(Fragment din romanul "Viața nouă a lui Tadema")

Traducere și prezentare de

Ioana Carp